

Rapport från demokrati- dagarna i skolan 2017

Karin Ottander

Januari 2018

Innehåll

1. BAKGRUND	2
2. PLANERING OCH FÖRBEREDELSE.....	2
3. GENOMFÖRANDE	2
4. UTVÄRDERING OCH ERFARENHETER TILL NÄSTA ÅR	3

1. BAKGRUND

Demokrativeckorna/demokratidagarna i skolan har sedan 2003 varit ett återkommande inslag som ett led i kommunens demokratiarbete. Syftet med demokratidagarna är att elever och förtroendevalda ska mötas i samtal kring medinflytande, delaktighet, och den demokratiska processen. Genom de förtroendevaldas besök på skolorna ges elever och förtroendevalda en möjlighet att få svara på frågor om varandra och få förståelse och kunskap om varandra. Demokratidagarna i skolan är ett sätt att arbeta för att stärka ungas delaktighet och inflytande i kommunen, vilket är en prioriterad del av kommunens demokratiarbete.

2. PLANERING OCH FÖRBEREDELSE

Planeringsarbetet startades under våren 2017. Målet med förberedelserna var att fortsätta 2016 års arbete med att ta fram gemensamma och tydliga mål. Ett mål för 2017 års demokratidagar sattes upp; alla deltagande parter, skulle uppleva demokratidagarna som en rolig, givande och smidig aktivitet. För att nå målet lades fokus på förberedelser och aktiviteter som alla syftade till tydliga riktlinjer, förväntningar och rollbeskrivningar. En viktig del i detta arbete var att det under våren 2017 skapades ett nätverk, *Ungdomspolitiska skolnätverket*, med personer från varje skola med ansvar för respektive skolas deltagande i demokratidagarna.

De förtroendevaldas besök i klassrummen är en central del av demokratidagarna. I syfte att skapa förutsättningar för god dialog elever och förtroendevalda emellan skickades det ut skriftliga underlag och förslag på modell för klassrumsbesöken. En ytterligare del av förberedelserna var den elevrådskonferens som anordnades i september månad. Konferensen syftade till att utveckla elevrådsrepresentanternas demokratiska förmåga och att rusta representanter samt ansvarig skolpersonal, tillika kontaktpersoner för demokratidagarna, inför demokratidagarna och i deras dagliga elevinflytandearbete. Konferens gav även kontaktpersonerna en möjlighet att få dela erfarenheter, metoder och förslag på upplägg inför demokratidagarna. I utvärderingen framgår det att sex av sju kontaktpersoner fann att de vid dagens slut kände sig *mycket mer* förberedda inför demokratidagarna.

3. GENOMFÖRANDE

Demokrativeckorna i skolan arrangerades mellan vecka 39 och vecka 41 och samordnades av vikarierande demokratiutvecklare vid Kultur-, demokrati och fritidsförvaltningen. Följande skolor deltog: Björkebyskolan, Fjällensskolan, Internationella Engelska Skolan Järfälla, Järfälla Gymnasium, Kvarnaskolan, Källtorpskolan, Tallbohovskolan, Viksjöskolan och Vittra Jakobsberg. Fjällensskolan genomförde två tillfällen, ett för högstadiet och ett för mellanstadiet. Övriga skolor hade ett tillfälle.

21 förtroendevalda deltog. De förtroendevalda som deltog kom från Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet, Centerpartiet, Liberalerna samt Vänsterpartiet. Likt

föregående år fick de som ville delta anmäla sig via ett Defgo-formulär. Skolorna fick själva välja vilken eller vilka förmiddagar som de ville avsätta för besöken. De förtroendevalda fick sedan anmäla vilka besök de ville göra. Det togs ingen hänsyn till politisk härkomst då schemat utformades och det fanns inget tak för hur många besökare skolorna kunde ta emot, således var de förtroendevalda välkomna att besöka samtliga skolor om de så önskade. Detta gjorde att antalet förtroendevalda vid besöken varierade, allt från två till tio.

4. UTVÄRDERING OCH ERFARENHETER TILL NÄSTA ÅR

Efter den sista demokratidagen skickades det ut en digital utvärdering till samtliga kontaktpersoner och förtroendevalda. Kontaktpersonerna vid skolorna uppmanades att skicka vidare länken till de som hade varit samtalsledare samt att tala med de deltagande eleverna inför att de skulle fylla i utvärderingen. Totalt 27 personer deltog i utvärderingen varav sex lärare, en rektor, två kontaktpersoner på skolan, 17 förtroendevalda och en ”annat”.¹ Sammanfattningsvis kan sägas att målet om att samtliga parter skulle uppleva 2017 års demokratidagar i skolan som en lyckad, givande och smidig aktivitet nåddes. Exempelvis valde majoriteten svarsalternativet ”mycket nöjd” på samtliga frågor som rörde de praktiska aspekterna så som anmälan, utskick av schema samt information från samordnare och skolor.

På frågan rörande helhetsintrycket av besöket använder samtliga förtroendevalda sig av ord så som *bra*, *intressant*, *positivt* och *givande*. Att ett lyckat besök ofta bygger på goda förberedelser framgår både i svaren på frågan om helhetsintryck samt i svaren på frågan om de förtroendevalda hade några tankar inför nästa år. Ett fåtal kommenterade att skolor och klasser var olika väl förberedda vilket kunde resultera i tysta elever och att möten med elevråden ibland blev ”lite krystade”.

Skolpersonalens helhetsintryck av besöken var mycket positiva och de underlag och metodstöd som hade skickats ut inför besöken visade sig vara mycket uppskattade. Endast en svarar att hen hade önskat mer framförhållning i syfte att kunna ge eleverna kunskap om kommunens organisation inför besöket. Även de deltagande eleverna verkar vara mycket nöjda eller nöjda. Samtliga svar på frågan ”Vilka reaktioner har du fått från elever som deltog?” innehåller ord och meningar så som, *positiva*, *kul*, *roligt*, *intressant*, *spännande* och *”bra möte med vuxna”*.

Något som framkommer i utvärderingarna är vikten av att även inför 2018 års demokratidagar att fortsätta med god framförhållning samt att deltagarna erbjuds stöd i deras förberedelser.

Vikten av att även under 2018 års demokratidagar arbeta med god framförhållning är något som av flera betonas i utvärderingen. Något som även återkommer är att samtal som har förts i mindre grupper upplevs som mer givande än helklassdialoger. Detta är något som man i utformandet av 2018 års metodstöd bör ta fasta på och således erbjuda förslag på dialogmetoder för mindre grupper. Vidare bör underlaget även innehålla förslag på metod för hur skolor och förtroendevalda kan efterarbeta besöken. I utvärderingen framgår det att 5 av 9 i skolpersonalen och endast 4 förtro-

¹ Personen som har klickat i ”annat” svarade ej på de frågor som var enbart för skolpersonal och har därför räknats in i gruppen ”förtroendevalda”.

endevalda av 18 svarande har efterarbetet besöken på något sätt. Förhoppningen är att vi med hjälp av stödmaterial får upp dessa siffror i nästa års utvärdring. Avslutningsvis kommer tidpunkten för demokratidagarna i skolan 2018 bli viktig då det i och med valet kommer att vara en intensiv höst för de förtroendevalda. Vidare har även ett antal skolor visat intresse för att anordna skolval vilka kommer att förläggas under hösten.